

Анонимизиран текст

Превод

C-461/22 - 1

Дело C-461/22

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

12 юли 2022 г.

Запитваща юрисдикция:

Landgericht Hannover (Германия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

28 юни 2022 г.

Жалбоподател:

МК

Ответник:

WB

Landgericht

Hannover (Окръжен съд Хановер, Германия)

Определение

17 Т 19/22

511 С 8608/21

Amtsgericht Hannover (Районен съд Хановер, Германия)

В производството по обжалване

МК, [...]

— Жалбоподател —

[...]

срещу

адвокат WB, [...]

— Ответник —

Landgericht Hannover (Окръжен съд Хановер, Германия) — 17-и граждански състав — [...] на 28.6.2022 г. определи:

1. На основание член 267, първа и втора алинеяДФЕС отправя до Съда на Европейския съюз следния преюдициален въпрос:

Трябва ли законно назначен попечител, който упражнява тази дейност по занятие, да се счита за администратор по смисъла на член 4, точка 7 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните — ОРЗД)?

Трябва ли той да предоставя информацията по член 15 от ОРЗД?

2. Спира производството по делото до произнасянето на Съда на Европейския съюз по посочения в първа точка преюдициален въпрос.

3. Определението не подлежи на обжалване.

Основания

1. Преюдициалното запитване се отправя до Съда на Европейския съюз на основание член 267, първа и втора алинеяДФЕС.

а) Настоящото производство се основава на следните факти:

Ищецът в първоинстанционното производство е роден през 1966 г. и е поставен под попечителство. Той не може самостоятелно да извършва действия на управление и разпореждане с имуществото си, поради което в производството за учредяване на попечителство компетентният районен съд му назначава за попечител ответника. Причината е заболяване на ищеца в първоинстанционното производство. Жилището му е било занемарено, не е обръщал внимание на входящата кореспонденция и не е можел да се грижи за делата си. В жилището му не са намерени документи и ценни вещи, поради което се счита, че е без имущество. Настанен е в дом за медико-социални грижи, който му плаща джобни пари.

Впоследствие ответникът е освободен от длъжността му на попечител и на негово място е назначен друг професионален попечител. Ищецът в

първоинстанционното производство е поискал попечителят му да му предостави информация за личните данни, които е съхранявал за него на основание член 15 от ОРЗД, както и отчет при освобождаването по смисъла на член 1890 от Bürgerliches Gesetzbuch (Граждански кодекс, наричан по-нататък „BGB“). Amtsgericht (Районен съд) уважава молбата за правна помощ само за искането за отчет при освобождаването на попечителя, тъй като счита, че само то би могло да се приеме за основателно. Ответникът е адвокат.

По отношение на искането по член 15 от ОРЗД Районният съд посочва:

„Що се отнася до искането за информация по Общия регламент относно защитата на данните, предявено под точка 1 от проекта на документа от 1.11.2021 г. за образуване на производството, молбата за правна помощ трябва да се отхвърли, тъй като молителят няма право да иска информация по член 15 от ОРЗД от ответника, който е негов бивш попечител.

Професионалният попечител не е администратор по смисъла на член 4, точка 7 от ОРЗД [...]. Освен това Общият регламент относно защитата на данните урежда отношенията между субект на данни и администратор, когато се обработват лични данни по член 4, точка 1 от ОРЗД. Съгласно член 1902 BGB попечителят представлява поставеното под попечителство лице пред съда и пред трети лица. Следователно попечителят може да обработва лични данни от името на поставеното под попечителство лице, а не в рамките на „двустранно правоотношение между попечителя и поставеното под попечение лице“, вж. Amtsgericht Altötting (Районен съд Алтютинг, Германия), определение от 4.6.2018 г., дело № XVII 0266/05, XVII 266/05, цитирано в съдебната практика. Поради това следва да се приеме, че самият молител вече разполага с основната информация, тъй като е уведомен за назначаването на попечителя, а следователно и за обхвата на неговите функции, респ. съответни дейности [...]“.

Ищецът в първоинстанционното производство подава жалба срещу определението на Amtsgericht (Районен съд), по която следва да се произнесе Landgericht (Окръжен съд).

б) По-долу са представени приложимата за случая национална правна уредба (аа) и релевантната национална съдебна практика (бб):

аа)

Bürgerliches Gesetzbuch (Граждански кодекс, наричан по-нататък „BGB“)

Член 1896 Условия

(1) Когато пълнолетно лице не е в състояние да се грижи напълно или отчасти за делата си поради психично заболяване или поради физическо, умствено или душевно увреждане, по негово искане или служебно съдът по

попечителството му назначава попечител. Искането може да бъде подадено и от недееспособно лице. Ако пълнолетното лице не може да се грижи за делата си поради физическо увреждане, попечител може да му се назначи само по негово искане, освен в случаите, когато не е в състояние да изрази волята си.

(1a) Не може да бъде назначаван попечител против волята на пълнолетно лице.

(2) Попечител се назначава само за предвидените за това дейности. Не е необходимо попечителство, ако за делата на пълнолетното лице също толкова добре може да се грижи пълномощник, който е извън посочените в член 1897, параграф трети лица, или под някаква друга форма лице, което не е негов законен представител.

(3) Попечителят може да изпълнява дейности по защита на правата на поставеното под попечителство лице пред негов пълномощник.

(4) Вземането на решения, свързани с използването на комуникационни средства от поставеното под попечителство лице, както и с получаването, отварянето и прекратяването на воденето на кореспонденция, спада към задълженията на попечителя само ако съдът изрично му го е възложил.

Член 1897 Назначаване на физическо лице

(1) Съдът по попечителството назначава за попечител подходящо физическо лице, което в рамките на възложените му от този съд задължения полага грижи за делата на поставеното под попечителство лице, както и лично за него до необходимата за целта степен.

(2) Служител на признато съгласно член 1908f дружество по попечителство, който работи на пълно или непълно работно време като попечител (професионален попечител), може да бъде назначен само със съгласието на това дружество. Същото важи съответно за служител на орган по попечителство, който работи на пълно или непълно работно време като попечител (публичен попечител).

(3) Който се намира в отношение на зависимост или други близки отношения с институция, дом или друго заведение, в което е настанено или живее поставеното под попечителство лице, не може да бъде назначаван за попечител.

(4) Ако поставяното под попечителство лице е пълнолетно и предложи кой да бъде назначен за негов попечител, предложението му трябва да се приеме, освен ако не противоречи на интересите му. Ако това лице предложи кой да не бъде назначен за негов попечител, предложението му трябва да се вземе предвид. Първото и второто изречение се прилагат и за предложения, които поставянето под попечителство пълнолетно лице е направило преди

процедурата за учредяване на попечителство, освен ако очевидно вече не държи на тях.

(5) Ако поставяното под попечителство пълнолетно лице не предложи никого за попечител, то при избора на такъв се вземат предвид родствените му и други лични връзки, и по-специално връзките му с родители, деца, съпруг и партньор, както и рискът от конфликт на интереси.

(6) Професионален попечител се назначава само когато няма друго подходящо лице, което желае да извършва тази дейност. Попечителят трябва да уведоми съда, ако узнае за обстоятелства, от които е видно, че има друго подходящо лице, което може да бъде назначено за попечител на съответното пълнолетно лице, без да изпълнява тази дейност по занятие.

(7) Ако едно лице се назначава за попечител за първи път в района на съда по попечителството при условията на параграф 6, първо изречение, съдът предварително изслушва компетентния орган относно годността на избрания попечител и относно обстоятелствата, които следва да установи съгласно член 1, параграф 1, първо изречение, втора хипотеза от Vormünder- und Betreuervergütungsgesetz (Закон за възнаграждението на настойниците и попечителите). Компетентният орган изисква от лицето да представи свидетелство за съдимост и информация от регистъра на длъжниците.

(8) Ако едно лице се назначава при условията на шести параграф, първо изречение, то трябва да декларира на колко лица и за кои дейности е назначен за професионален попечител.

Член 1901 Обхват на попечителството, задължения на попечителя

(1) Попечителството обхваща всички дейности, необходими за законосъобразно полагане на грижи за делата на поставеното под попечителство лице, при спазване на следните разпоредби.

(2) Попечителят трябва да се грижи за делата на поставеното под попечителство лице по начин, който отговаря на интересите на това лице. Интересите на поставеното под попечителство лице включват и възможността да организира живота си в съответствие със собствените си възможности, желания и разбираня.

(3) Попечителят трябва да изпълнява желанията на поставеното под попечителство лице, ако това не противоречи на интересите на последното и е разумно за попечителя. Това се отнася и за желанията, които поставеното под попечителство лице е изразило преди назначаването на попечителя, освен ако очевидно не държи на тях. Преди да вземе важни решения, попечителят ги обсъжда с поставеното под попечителство лице, ако това не противоречи на интересите на последното.

(4) Попечителят е длъжен да допринася за използването на възможностите за лекуване и подобряване на състоянието на заболяването или увреждането на поставеното под попечителство лице, за предотвратяване на тяхното влошаване или за намаляване на последиците от тях. Ако попечителството се упражнява по занятие, в определени случаи по разпореждане на съда попечителят трябва да изготви план за попечителството при започването му. В плана за попечителството се представят неговите цели и мерките, необходими за тяхното постигане.

(5) Ако попечителят узнае за обстоятелства, които позволяват отмяна на попечителството, то той трябва да уведоми съда по попечителството за това. Същото важи и за обстоятелства, които позволяват ограничаване на кръга на функциите или налагат неговото разширяване, назначаването на още един попечител или разпореждането на изискване за задължително съгласие на попечителя (член 1903).

Член 1902 Представителство на поставеното под попечителство лице

Попечителят представлява поставеното под попечителство лице в съда и пред трети лица.

бб)

На запитващата юрисдикция не е известно друг съд да се е произнасял с решение по такъв случай. Относно въпроса дали попечител може да даде съгласие, Amtsgericht Altötting (Районен съд Алтътинг, Германия) е постановил следното:

„Общият регламент относно защитата на данните урежда принципно правоотношенията между физическо лице („субект на данните“) и „администратор“, когато се обработват лични данни (член 4 от ОРЗД). Съгласно германското право обаче попечителят е представител на поставеното под попечителство лице и действа от негово име (член 1902 от BGB). Според конструкцията на правото в областта на попечителството попечителят обработва личните данни от името на самия запретен, а не в двустранно правоотношение между попечителя и поставеното под попечителство лице. Независимо от горното съгласно член 6 от ОРЗД обработването на данни е законосъобразно не само когато е дадено съгласие (член 6, параграф 1, първо изречение, буква а), но и когато (буква в) обработването е необходимо за спазването на законово задължение, което се прилага спрямо администратора. Когато действа като попечител на субекта на данни, той изпълнява своите законови задължения на основание назначаването си за попечител съгласно правото в областта на попечителството. Освен това действията на попечителя и свързаното с тях обработване на лични данни (буква г) са необходими отчасти, „за да бъдат защитени жизненоважните интереси на субекта на данните или на друго

физическо лице“. Не е необходимо да се прибегва до понастоящем често привличания като способ аспект (буква е) на „легитимните интереси“.

Доколкото попечителят се назначава от личното обкръжение на поставеното под попечителство лице, независимо от факта че чрез учредяването на попечителството се създава законово правоотношение, тази дейност попада в понятието за домашни занимания по член 2, параграф [2], буква в) от ОРЗД. Въпросът е дали това е така и в случай, при който става въпрос за професионален попечител, който е и адвокат.

Amtsgericht Hannover (Районен съд Хановер, Германия) също както Amtsgericht Altötting (Районен съд Алтютинг, Германия) счита, че при представителството не е налице двустранно правоотношение. Тъй като с назначаването на попечител от съда възниква законово облигационно правоотношение, при което представляваният има права и задължения спрямо своя представител, предвидени в договорното право и в уредбата относно попечителството в членове 1897 и сл. от BGB, изглежда почти невъзможно да се обоснове схващането, че професионалният попечител не следва да е задължено лице по ОРЗД. Широко разбиране на чисто личните или домашни занимания обаче би могло да обоснове този извод.

[...] [национално процесуално право относно спиране на производството и необжалваемост на настоящото определение]

[...]

Хановер, 28.6.2022 г.

[...] [Заверен препис]